

Jaaroverzicht 2018

175 JAAR KNB

175
JAAR

Koninklijke Notariële
Beroepsorganisatie

In 2018 bestond de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) 175 jaar. Dat hebben leden en consumenten geweten. Alle jubilerende leden kregen een speciale verjaardagskaart, Koning Willem-Alexander bracht een bezoek aan het congres, er werd gedanst tot in de late uurtjes en we trokken er op uit om de consument te verrassen. Want, wie jarig is, trakteert!

Jaaroverzicht

175 JAAR KNB

Voorwoord Nick van Buitenen	3
KNB 175 jaar	
Inleiding	4
KNB Live	5-6
Studenten Challenge	7
50PlusBeurs	8
Jubileumcongres	9-11
Publieksactie	12-13
Oud-notarissenlunch	14
Het olografisch testament	15
En verder ...	
Inleiding	16
Arbeidsmarkt	17-18
Lobby en Europa	19-22
Digitale snelweg	23-24
Wist u dat in 2018 ...?	25
Feiten en cijfers	26-28
Rekening van baten en lasten	29
Colofon	30

Beste lezer,

Elk jaar heeft hoogtepunten en dieptepunten. In het jaar dat de KNB 175 jaar bestond, is het logisch dat we vooral uitgebreid stilstaan bij de vele hoogtepunten. Allereerst natuurlijk het Jubileumcongres in de Van Nelle Fabriek in Rotterdam. We kregen daar hoog bezoek van de koning, die voor zijn vertrek ook nog met een viertal notarissen de maatschappelijke rol van de notaris besprak. Voor de echte feestgangers zal het avondprogramma of de nachtelijke *afterparty* het hoogtepunt zijn geweest. Wat was de coverband goed en wat zagen we een spetterende lasershow!

Eerder in het jaar bezochten we het Spant! in Bussum, waar we na de algemene ledenvergadering een speciaal Jubileumevent hadden georganiseerd. Het was een echte talkshow met de allure van een 'wereld die doordraait'. Aan tafel sprak ik niet alleen oud-staatssecretaris Fred Teeven over de poortwachtersrol van de notaris, maar ook jonge *millennials* over hun verwachtingen van ons vak. Zo'n talkshow is voor het publiek een aantrekkelijke manier om te horen wat er leeft onder de leden.

Het afgelopen jaar werd ook het Kwaliteitsfonds opgericht en werd begonnen met de heffing per akte. Uit dat fonds worden de kosten van tucht en toezicht voldaan en worden de kosten en tekorten van probleemprotocollen betaald.

Ook de KNB Innovatielabs mogen niet onvermeld blijven. Op die bijeenkomsten praten we met geïnteresseerde leden over ontwikkelingen die onze kantoren zullen gaan veranderen. *Blockchain*, *artificial intelligence*, *smart contracts*: het zijn nu nog plannen, maar weldra zullen we er echt dagelijks mee te maken krijgen. Laten we de toekomst omarmen en trots zijn op ons vak. Met recht het mooiste beroep!

Nick van Buitenen, voorzitter KNB

Er zijn er twee jarig! De een zijn wij, de ander... dat ben jij! Met deze woorden werden alle jubilerende (kandidaat-)notarissen verrast.

Hooggespannen verwachtingen

Het bestuur van de KNB wenste alle (kandidaat-)notarissen met de kaart een prachtige dag en nog veel inspirerende en gezonde jaren toe. 'Net als jij vandaag, viert de KNB heel 2018 feest omdat we 175 jaar bestaan'. Deze aankondiging zorgde voor hooggespannen verwachtingen. Verwachtingen die werden waargemaakt met een talkshow, hooggeëerd bezoek, een knalfeest en een opvallende strip.

KNB 175 jaar

- KNB Live
- Studenten Challenge
- 50PlusBeurs
- De koning op bezoek
- Het jubileumcongres
- Het feest
- Publieksactie
- Oud-notarissendag
- Het olografisch testament

KNB

Matthijs van Nieuwkerk *eat your heart out*. In het Spant! in Bussum werd KNB Live gepresenteerd door voorzitter Nick van Buitenen. Die ontpopte zich tot een echte talkshowhost. Een mooie line-up van gasten schoof 26 juni bij hem aan tafel aan, waaronder oud-politicus Fred Teeven en notaris Maarten Prinsze.

Verdere digitalisering is onmisbaar voor een financieel gezonde toekomst van het notariaat
82% eens, 16% oneens

Rode draad van de gesprekken bij KNB Live was de toekomst(bestendigheid) van het notariële vak. Fred Teeven en Maarten Prinsze hadden het over de visie van de politiek op het notariaat, fraude en de rol van politie en justitie. Dido Wolvius, Annette van de Klooster, Rafique Jabri en André van Hoepen spraken over de aantrekkelijkheid van het beroep. Hotelmanager Janneke van Beuzekom over klanttevredenheid en Bart Versteeg en Kjell Stelling over blockchain. Dit alles werd omlijst door optredens van pianiste Iris Hond en cabaretier Ronald Snijders.

[Bekijk ook onze video-impressie](#)

Studenten Challenge

Bij een feestje horen ook de studenten notarieel recht en hbo-rechten. Zij zijn tenslotte de toekomst. Daarom daagde de KNB hen uit na te denken over hoe innovatie de *Belehrung* op afstand gaat veranderen.

Zij kregen de opdracht hierover een advies uit te brengen aan het bestuur van de KNB, inclusief een communicatieplan om de beroepsgroep te overtuigen. Circa twintig studenten namen op 7 september de handschoen op in het Volkshotel in Amsterdam.

De studenten zagen zeker toegevoegde waarde in de gebruikmaking van nieuwe technologieën, zoals het inzetten van hololenzen, het teleporteren van klanten en het toepassen van gezichtsherkenning om te controleren of iemand de waarheid spreekt. Het winnende team zag echter ook de keerzijde van het toepassen van deze nieuwe technieken, zoals het verlies van privacy. Zij gaven aan kleine stappen te willen zetten en geen grote sprongen te maken, wat volgens de jury getuigde van goede realiteitszin. Ook wezen zij op de voortrekkersrol die het notariaat in deze ontwikkelingen zou kunnen spelen.

[Bekijk ook
onze video-
impressie](#)

'Notariaat kan voortrekkersrol vervullen'

Notariaat proost met ouderen op 50PlusBeurs

Onder het motto 'De notaris is jarig en viert feest. Proost u met ons mee?' vierde het notariaat zijn 175-jarig bestaan ook op de 50PlusBeurs in Utrecht. Bezoekers konden in de KNB-stand een flesje water halen. Ook konden zij een vraag stellen aan de aanwezige (kandidaat-)notarissen.

Zo'n 96.000 bezoekers kwamen van 18 tot en met 22 september naar de Jaarbeurs in Utrecht. De KNB stond voor de vijfde keer op de beurs. Het kunnen spreken met een (kandidaat-)notaris werd door veel 50-plussers aangegrepen om meer informatie over een onderwerp te krijgen. Sommige bezoekers kwamen heel gericht naar de stand, anderen bedachten een vraag bij het zien van de notarissen. Zo kwamen er vragen langs als; 'mijn testament is al twintig jaar oud, moet ik een nieuwe laten maken?' 'Wat moet ik doen als ik mijn huis volledig heb afbetaald?' 'Wat kan een levenstestament voor mij betekenen?' En 'hoe zorg ik ervoor dat de partner van mijn kind geen geld krijgt als ik kom te overlijden?'

Prijsvraag en lezingen

Honderden senioren deden mee aan de KNB-prijsvraag. Elke beursdag kon een bezoeker 250 euro – te besteden bij de notaris – winnen. De aanwezige notaris trok de dagwinnaar. Verdeeld over de dag vonden er lezingen plaats over schenken, het levenstestament en het testament. Vooral die over het levenstestament werd druk bezocht.

KNB
175
JAAR

Jubileumcongres Notaris, met recht het mooiste beroep'

Feest met koninklijk tintje

Koning Willem-Alexander nam vrijdag 5 oktober het eerste exemplaar van het jubileumboek van KNB in ontvangst uit handen van voorzitter Nick van Buitenen. Van Buitenen benadrukte dat notarissen eigenlijk dubbel koninklijk zijn. 'Ze zijn niet alleen lid van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie, maar ze zijn ook nog eens bij Koninklijk Besluit benoemd. Dat scheidt niet alleen een band, maar ook verplichtingen.' Voor het jubileumboek met als titel 'Notaris, met recht het mooiste beroep' schreef schrijfster Aaf Brandt Corstius een speciale column over het notariële taalgebruik, die ze tijdens het congres voordroeg. Na de overhandiging van het boek praatte de koning met enkele notarissen over digitalisering in het notariaat en de vertrouwensrol van de notaris.

Jubileumcongres Notaris, met recht het mooiste beroep'

Verleden, heden en toekomst

Inspiratiesessies, een optreden van het KNB-bureau, foodtrucks, complimentenmeisjes, poppentheater, haar en make-up, het jubileumcongres bood voor ieder wat wils. Je bestaat tenslotte niet elk jaar 175 jaar. Het congres op 5 oktober in de Van Nelle Fabriek in Rotterdam begon plenair. Herman Pleij, emeritus hoogleraar in de Historische Nederlandse Letterkunde, en Christian Kromme, trendwatcher op het gebied van exponentiële technologie, spraken over het verleden, heden en toekomst van de notaris. Pleij ging in op de rol van het (on)geschreven woord in het Nederlandse rechtsverkeer. 'Hou rekening met hoe formuleringen in de toekomst worden geïnterpreteerd. Over tien of twintig jaar kunnen zaken heel anders worden opgevat.' Bij Kromme stond de invloed van kunstmatige intelligentie op het notariële vak centraal. Volgens de trendwatcher zullen we onszelf als mens exponentieel moeten ontwikkelen. 'We zullen meer mens moeten worden om toegevoegde waarde te blijven leveren in onze samenleving. Dus misschien wel minder vertrouwen op de intelligentie in ons hoofd en meer luisteren naar de intelligentie in ons hart.'

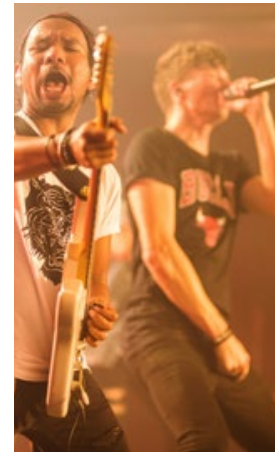
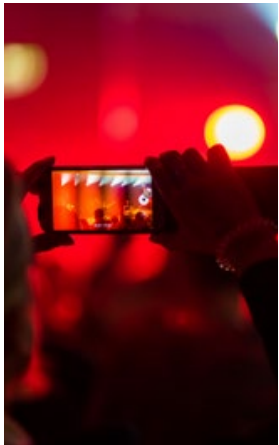

Jubileumcongres Notaris, met recht het mooiste beroep'

Party

Een spetterde coverband, Leona Philippo, een lasershow en een DJ. Het KNB Jubileumcongres van 5 oktober leverde veel blijde gezichten op. Er werd gedanst tot in de late uurtjes. Het feest was een groot succes!

Bekijk ook onze video-impressie

Op pad met koffie en taart

Zo'n honderd kantoren deden mee

Met gebak naar de hockeyclub, met appels naar het stadcentrum of met koffie en taart naar het verzorgingshuis. Het notariaat was zaterdag 3 november overal. Dit onder het motto: 'De notaris is jarig en trakteert'.

Het jubileum heeft de beroepsorganisatie aangegrepen voor het organiseren van een publieksactie. Hiermee wil de KNB de zichtbaarheid en toegevoegde waarde van de notaris onder de aandacht brengen bij consumenten.

Kunst en quiz

Zo'n honderd kantoren deden mee. Veel van hen openden ook de deuren van hun notariskantoor. Je kon onder andere op speeddate met de notaris, meedoen

met een pubquiz, op de foto met een politiepersche of kunst met een notarieel tintje bekijken. Anderen gingen op pad: naar een verzorgingshuis, de markt, een beurs of een sportveld.

Consumenten waardeerden de actie. Zij vonden het leuk een kijkje te nemen bij de notaris. 'Het is toch een beroep dat een beetje afstandelijk lijkt, maar als je notarissen op zo'n dag spreekt, blijken ze heel benaderbaar.'

Bekijk ook
onze video-
impressie

Niet 'zomaar' een oud-notaris

In elke notaris schuilt een verhaal, en zeker in een oud-notaris! Tijdens de oud-notarissenlunch op 19 november vertelden oud-notarissen Jan Anema en Rini Karstens-van Halsema over hun geschiedenis, dromen en verwachtingen. Dit leverde twee onderhoudende gesprekken op. Zoals de Zomaargasten-presentatoren na afloop zeiden: 'Een monumentje van de gewone mens, die heus niet zomaar een gast is.' Hiermee was de laatste officiële jubileumactiviteit van dit jaar een feit.

DAN MOET IK MIJ AAN UW BLIKKEN PRIJSGEVEN

Het olografisch testament

Ook al heeft het notariaat de naam stoffig en saai te zijn, in de literatuur is het toch een paar keer onderwerp van schrijven geweest. Hooft, Bordewijk, Van Ostaijen, Couperus, Du Perron en Belcampo, om een aantal schrijvers te noemen. Die laatste schreef het verhaal *Het olografisch testament*. Speciaal voor het 175-jarig bestaan, heeft tekenaar Emiel Geerdink dit verhaal 'een gezicht' gegeven. De strip verscheen in delen in *Notariaat Magazine* en is uiteindelijk ook in boekvorm uitgebracht.

En verder ...

De KNB heeft in 2018 natuurlijk niet alleen maar feest gevierd. Er is bijvoorbeeld ook flink gelobbyd, gecommuniceerd, onderzocht en gedigitaliseerd.

De toekomst

De Wet beperkte gemeenschap van goederen is ingegaan en het wetsvoorstel voor het digitaal centraal aandeelhoudersregister (CAHR) is naar de Tweede Kamer gestuurd. We zijn met (kandidaat-)notarissen Europa ingegaan en buitenlandse notariaten kwamen bij ons op bezoek.

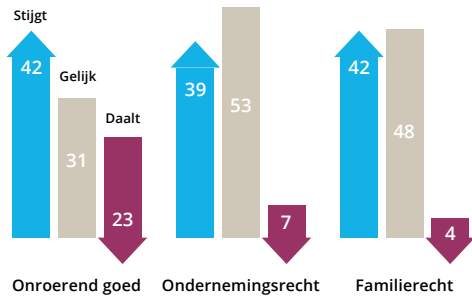
En dan alle digitale ontwikkelingen die de beroepsgroep doormaakt: blockchain, NotarisID, digitalisering van processen. In september onderzocht de KNB samen met uitgever Sdu de arbeidsmarkt onder (kandidaat-)notarissen. We werken met z'n allen aan de toekomst.

- Arbeidsmarkt
- Lobby en Europa
- Digitale snelweg
- Wist u dat in 2018 ...?

Arbeidsmarkt

In september onderzocht de KNB samen met uitgever Sdu de arbeidsmarkt onder (kandidaat-)notarissen. 20 procent van de beroepsgroep deed mee.

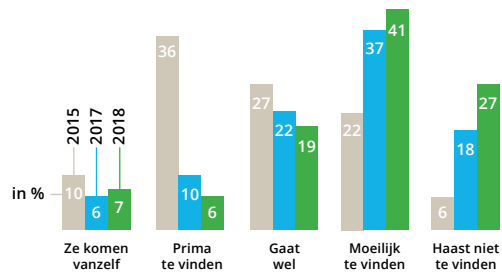

Omzet

De omzet van notariskantoren ontwikkelt zich in 2017 en 2018 positief. Het grootst is het optimisme als het gaat om de ontwikkeling van onroerend goed. Bijna driekwart van de kantoren zag de omzet in onroerend goed in 2017 al stijgen en vier van de tien kantoren voorzien een verdere groei van de omzet op dit gebied in 2018.

Personeelstekort

De personeelstekorten in het notariaat groeien snel. Had drie jaar geleden nog maar een kwart van de notariskantoren moeite met het vinden van geschikt juridisch personeel, inmiddels is dat opgelopen tot ruim twee derde. Maar liefst een op de vier kantoren zegt zelfs dat juridisch personeel haast niet te vinden is. Drie jaar geleden was dat maar één op de twintig kantoren.

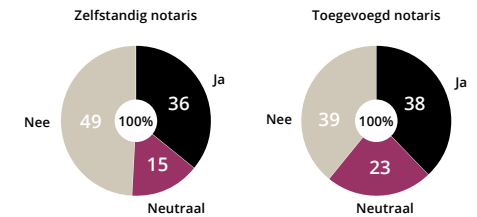
Werkdruk

De helft van de zelfstandige notarissen ervaart geen goede balans tussen werk en privé. Bij de notarissen in loondienst (kandidaten en toegevoegd notarissen) ervaart ruim een derde een slechte balans tussen werk en privé. Slechts 15 procent zegt dat er op het kantoor aandacht is voor het voorkomen van een burn-out. De rest ziet daar weinig tot niets van.

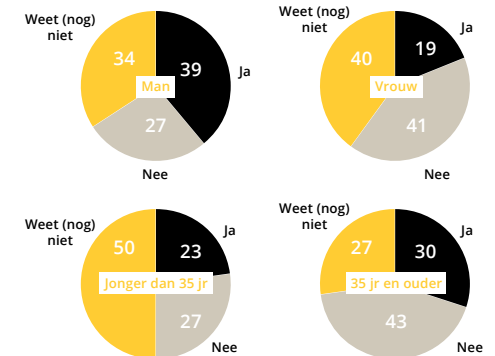
Ondernemer worden

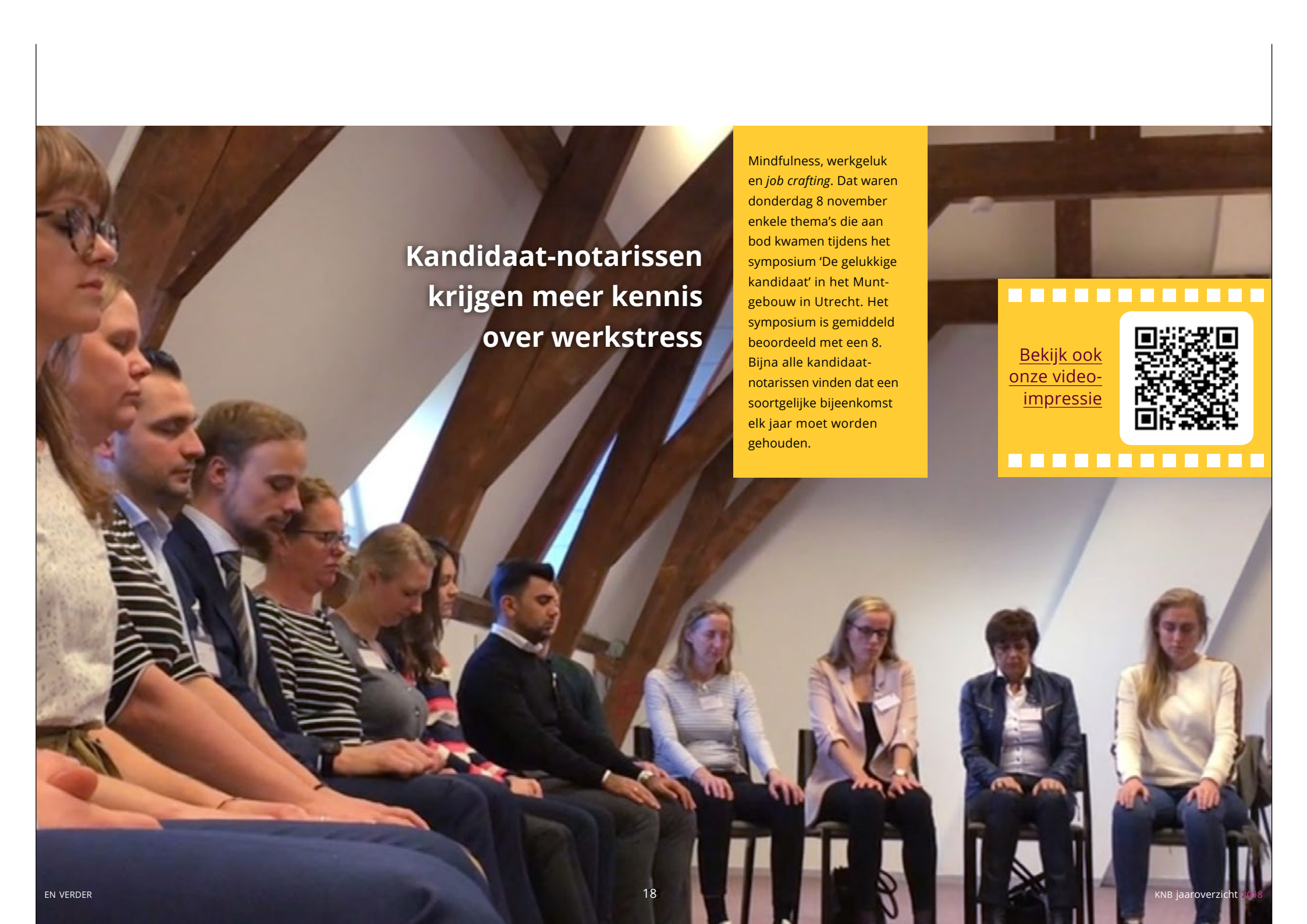
Van de mannelijke (kandidaat-)notarissen en toegevoegd notarissen zegt 39 procent notaris-ondernemer te willen worden, van de vrouwen is dat slechts 19 procent. Zowel bij mannen als bij vrouwen is het aandeel twijfelaars echter nog groot (respectievelijk 34 en 40 procent). Van de notarissen in loondienst die ouder zijn dat 35 jaar wil nog 30 procent notaris worden, van de groep jonger dan 35 wil maar 22 procent dit.

Ik ervaar een goede balans tussen werk en privé

Wilt u notaris-ondernemer worden?

Kandidaat-notarissen krijgen meer kennis over werkstress

Mindfulness, werkgeluk en *job crafting*. Dat waren donderdag 8 november enkele thema's die aan bod kwamen tijdens het symposium 'De gelukkige kandidaat' in het Muntgebouw in Utrecht. Het symposium is gemiddeld beoordeeld met een 8. Bijna alle kandidaat-notarissen vinden dat een soortgelijke bijeenkomst elk jaar moet worden gehouden.

[Bekijk ook
onze video-
impressie](#)

Anders trouwen

De Wet Beperkte gemeenschap van goederen is op 1 januari ingegaan. Dat betekent dat persoonlijke bezittingen en schulden die voor het huwelijk zijn opgebouwd, ook na het jawoord persoonsgebonden blijven. Ook schenkingen en erfenissen tijdens het huwelijk blijven persoonlijk bezit. Mensen die in de toekomst nog in gemeenschap van goederen willen trouwen, moeten naar de notaris.

Voorlichting

De KNB heeft telkens gewezen op het belang van goede voorlichting over de huwelijksvorm. Zelf heeft de beroepsorganisatie de website *Samen Verder* ontwikkeld, een onderdeel van notaris.nl, en de brochure *Samen verder* vernieuwd.

Gevolgen

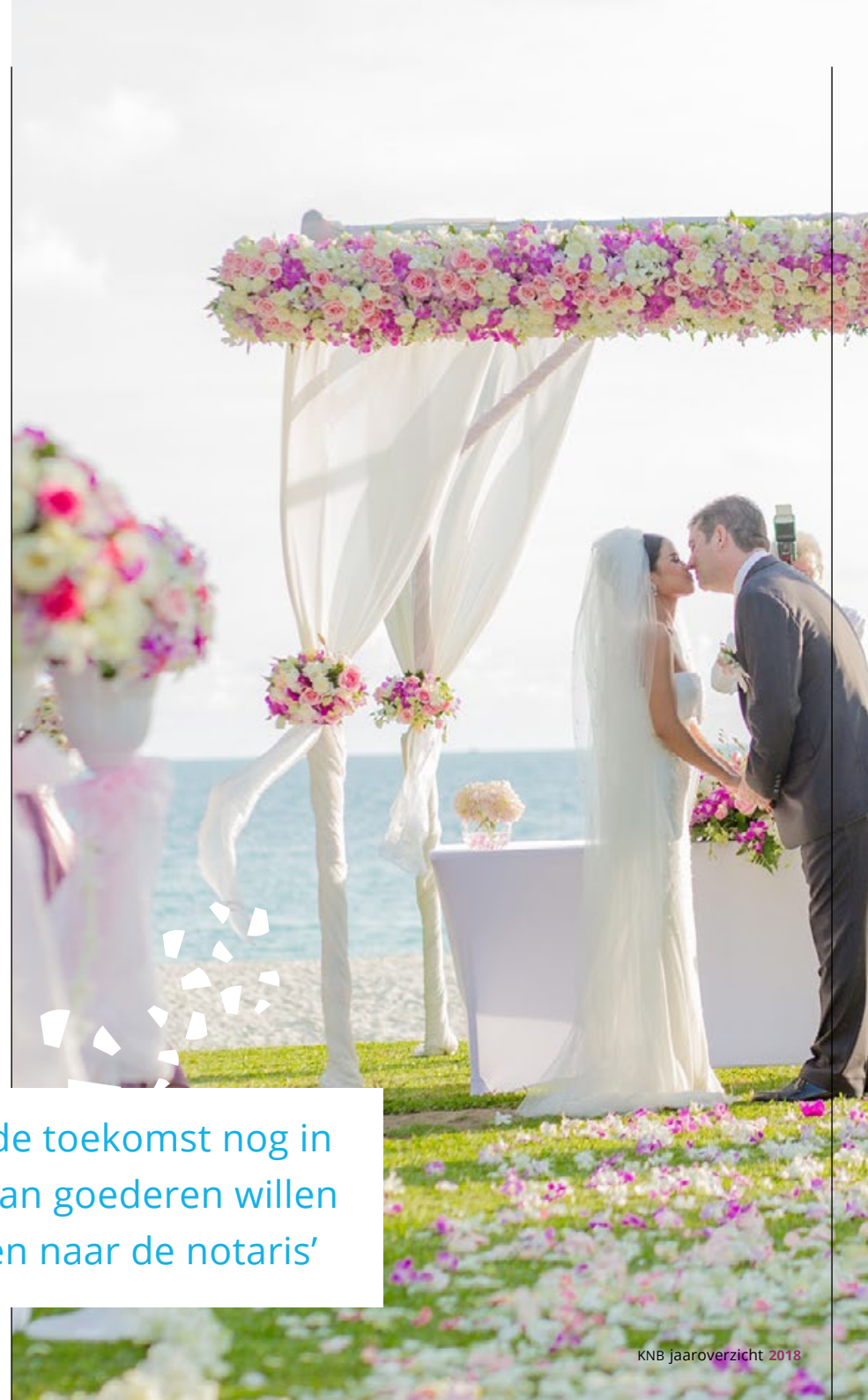
Het aantal huwelijkse voorwaarden dat echtparen bij de notaris afsluiten, nam meteen na invoering af. In het eerste kwartaal van 2018 is 30 procent minder huwelijkse voorwaarden gepasseerd dan in dezelfde periode in 2017.

Notariskosten

In februari verscheen het wetsvoorstel Wegnemen notariskosten bij algehele gemeenschap van goederen. In het voorstel van minister Sander Dekker voor Rechtsbescherming kunnen stellen bij de ambtenaar van de

burgerlijke stand aangeven in algemene gemeenschap van goederen te willen trouwen. De KNB vindt het voorstel erg onwenselijk, omdat de rechtsbescherming in het geding komt. De beroepsorganisatie heeft contact gezocht met het ministerie van Justitie en Veiligheid om duidelijk te maken waarom tussenkomst en vooral advisering door de notaris noodzakelijk is: namelijk het waarborgen van de rechtsbescherming. Met cijfers uit twee ledenonderzoeken wil de KNB aantonen dat het wetsvoorstel overbodig is. Ook in het nieuwe stelsel is de drempel om naar de notaris te gaan laag, onder andere door het landelijk gespreide aanbod van kosteloze oriënterende gesprekken voor paren.

‘Mensen die in de toekomst nog in gemeenschap van goederen willen trouwen, moeten naar de notaris’

Lobby en Europa

Juridische Poort

De benoemingsprocedure voor notarissen moet korter en de communicatie kan beter. Dat was een van de conclusies tijdens de zesde Juridische Poort op 31 januari. Daarbij gingen net benoemde (toegevoegd) notarissen en Tweede Kamerleden de discussie aan over het beroep notaris. De tweede Juridische Poort van 2018 ging op 11 oktober over fraudepreventie. Hieruit bleek dat notarissen onvoldoende middelen hebben om fraude helemaal te voorkomen. De aanwezige (kandidaat-)notarissen vroegen de overheid dan ook meer kennis over fraudeurs met het notariaat te delen.

[Bekijk ook onze video-impressie](#)

CAHR en UBO

De Tweede Kamer is in 2018 begonnen aan de behandeling van het initiatiefwetsvoorstel voor een digitaal centraal aandeelhoudersregister (CAHR). De KNB pleitte voor het instellen van een centraal aandeelhoudersregister waarin betrouwbare authentieke gegevens van aandeelhouders worden opgenomen. Wel hamerde de KNB op de privacy van de aandeelhouders en vroeg de initiatiefnemers te letten op wie inzage krijgt. Verder benadrukten alle notariële partijen de toegevoegde waarde van het CAHR naast het UBO-register. Het is de bedoeling dat het UBO-register vanaf januari 2020 in Nederland in werking treedt. Hierin wordt een aantal gegevens volledig openbaar. De KNB is niet enthousiast over de komst van dit register. Het register zal door de hierin op te nemen entiteiten zelf gevuld gaan worden. Hierdoor is de kans groot dat de inhoud van het register niet betrouwbaar is.

Kwaliteitsfonds

Het wetsvoorstel waarmee een kwaliteitsfonds voor het notariaat wordt opgericht, werd in april door de Eerste Kamer aangenomen. De KNB drong bij het ministerie van Justitie en Veiligheid aan op een snelle inwerkingtreding, zodat het fonds per 1 juli al van start kon gaan. Het kwaliteitsfonds is nodig omdat het notariaat geregeld geconfronteerd wordt met kantoren die problemen hebben. Ook kunnen de kosten voor tuchtrecht en toezicht worden betaald uit het fonds. De behandeling in de Eerste Kamer verliep snel doordat de KNB bij de senaat aandrang op snelle behandeling. Daardoor kon het fonds snel operationeel zijn.

All aboard!

Hoe komt Europese regelgeving tot stand? Wanneer kun je invloed uitoefenen? En wat verwacht de Raad van notarissen in Europa (CNUE) van Nederlandse notarissen? Op 20 juni om 09.00 uur stapte een delegatie van het Nederlands notariaat in de trein op weg naar Brussel. Hier spraken (kandidaat-)notarissen en medewerkers van de beroepsorganisatie met de Permanente Vertegenwoordiging (PV) bij de Europese Unie en de Raad van notarissen in Europa. Vol enthousiasme stapte de delegatie aan het eind van de dag weer in de trein. Klaar om het thuisfront uit te leggen hoe het werkt in Brussel.

KNB in Europa

Zo'n 75 procent van de wetten wordt gemaakt in Europa. De lobby van de KNB richt zich daarom niet alleen op Den Haag, maar ook op Brussel. Zo worden internationale ontwikkelingen onderdeel van het nationaal beleid, werkt de KNB samen met vertegenwoordigers van andere landen en heeft inbreng in de Raad voor Europese notariaten.

Het Nederlandse notariaat wordt jaarlijks geüpdatet over de Europese lobby. Iedereen die in verband met de KNB aan EU-dossiers werkt, zoals Nederlandse vertegenwoordigers in de werkgroepen van de Raad van notarissen in Europa (CNUE), kunnen deelnemen aan een door de KNB opgezet EU-college, zo ook in 2018. De deelnemers aan het college vonden de dag heel leerzaam. 'Volgens mij is de KNB heel goed bezig met lobbyen en kunnen we het met de opgedane kennis nog beter doen', reageerde een van hen. 'Het is echt een kwestie van de lange adem. En continuïteit', concludeerde een ander. In april gingen de deelnemers ook nog op bezoek bij de Raad van notarissen in Europa en de Permanente Vertegenwoordiging in Brussel.

Raad van notarissen

Marius Kohler begon het jaar als de nieuwe voorzitter van de Raad van notarissen in Europa (CNUE). De Duitse notaris volgde zijn Spaanse collega José Manuel Garcia Collantes op. Het voorzitterschap van de CNUE wisselt jaarlijks. Namens Nederland zat notaris Geertjan Sarneel

in de raad. De CNUE telt verschillende werkgroepen. Ook hierin is het Nederlandse notariaat vertegenwoordigd. De CNUE vierde 5 december zijn 25-jarig jubileum.

Internationale uitwisselingen

Ook vonden tweezijdige uitwisselingen plaats. Zo ging een delegatie van het bestuur en bureau 15 februari op bezoek in Brussel en 20 februari in Venelles, waar het ICT-centrum van het Franse notariaat is gevestigd. Innovatie, blockchain en andere ICT-onderwerpen kwamen aan de orde. Op 26 juni bracht een Belgische ICT-delegatie een tegenbezoek aan Den Haag. De KNB ontving verder gasten uit landen die hun notariswet willen vernieuwen. Nederland is een voorbeeldland als het gaat om het systeem van notariële diensten en registratie van vastgoed. Dat vond een delegatie van vertegenwoordigers uit Kazachstan die in augustus bij de KNB op bezoek was. In oktober ontving de KNB een delegatie uit Indonesië die ook alles wilde weten over de toegang tot het notariaat, de opleiding, toezicht, tuchtrecht en peer reviews.

Toekomst

Deelnemers uit twaalf Europese notariaten spraken op 24 september in Boedapest met IT-deskundigen de praktische toepassingen van blockchain, *smart contracts* en *artificial intelligence*. Tijdens het forum was er ook een demonstratie van een smartwatch en werden ervaringen met videoconferenties en digitaal identificeren en handtekeningen zetten gedeeld. Een van de uitkomsten van het forum is dat de CNUE de IT-ontwikkelingen in de deelnemende landen gaat bijhouden.

Digitale snelweg

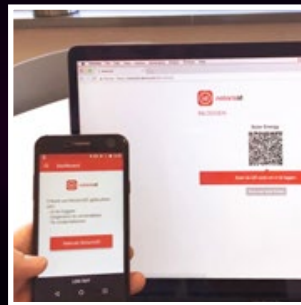

Een digitale akte, nieuwe technologieën zoals NotarisID, blockchain en Notariaat Online. Ook in 2018 werd door de KNB hard gewerkt aan de digitale snelweg. Zo werd geëxperimenteerd met NotarisID, nam de beroepsorganisatie deel aan de internationale blockchain normalisatie en draaide er een blockchain-pilot. Ook ging de KNB in gesprek met leden tijdens de KNB Innovatielabs.

Digitale snelweg

NotarisID

(Kandidaat-)notarissen konden in februari experimenteren met een demoversie van NotarisID. Het legitimeren (wie ben je) of authenticeren (wat mag je) gaat heel gemakkelijk door het scannen van een QR-code. Vervolgens bevestig je met de persoonlijke pincode. De aanwezigen vonden NotarisID er professioneel uitzien, het is gemakkelijk in gebruik en het telkens vragen om de pincode draagt bij aan een gevoel van vertrouwen.

Blockchainontwikkelingen

De KNB heeft in mei besloten deel te nemen aan de internationale normcommissie 'Blockchain and distributed ledger technologies' (DLT). Deze ontwikkelt normen voor blockchaintoepassingen. Het voordeel van deelname is dat de beroepsorganisatie samen met andere organisaties invloed kan uitoefenen op toekomstige internationale normen op het gebied van DLT. Ook is de beroepsorganisatie in 2018 een proef met een *private permissioned blockchain* gestart. Met de pilot wil de KNB aantonen dat zowel het klantakkoord op een hypotheekofferte als het akkoord op het gebruik van klantdata veilig kan worden uitgewisseld.

Innovatielabs

Tijdens verschillende KNB innovatielabs ging de beroepsorganisatie in gesprek met leden over de digitale ontwikkelingen. Eén van de innovatielabs ging over het KNB Privacy Ecosysteem. Dit bestaat uit een digitaal identificatiemiddel op hoog niveau, een veilig messaging systeem met chatfaciliteit, een digitale kluis en een koppeling met een *permissioned blockchain* waarin afspraken onweerlegbaar kunnen worden vastgelegd. Ook Jan Middendorp van de VVD was bij de bijeenkomst aanwezig. Hij gaf een toelichting op de initiatiefnota over online identiteit en regie op persoonsgegevens die hij samen met Kees Verhoeven (D66) heeft ingediend. Hierin opperen de politici een digitale kluis voor persoonsgegevens. Hij vindt het goed dat de KNB er ook mee bezig is.

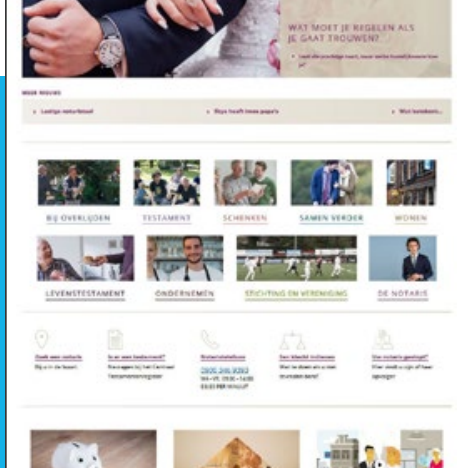
DNI

De nieuwe Digitale Notariële Informatievoorziening (DNI) heeft in april gezorgd voor een vereenvoudiging van overlijdensmeldingen. Sindsdien ontvangen alle notariskantoren automatisch overlijdensmeldingen van testateurs van wie een testament moet worden geregistreerd. Daarnaast is het registratieproces van testamenten verbeterd en kan van akten die bij Doc-Direkt in Winschoten worden bewaard eenvoudig een digitale kopie worden opgevraagd.

[Bekijk ook onze video-impressie](#)

Wist u dat in 2018 ...

Nieuw notaris.nl

... de publiekswaarsite notaris.nl is vernieuwd? Eigentijdser, praktischer en herkenbaarder. Naast laagdrempelige informatie is er nu ook meer ruimte voor praktische tools. Denk daarbij aan animaties en checklists, maar ook aan persoonlijke verhalen. Het nieuwe notaris.nl biedt meer mogelijkheden voor promotie van actuele onderwerpen en is ook geschikt voor publiekscampagnes.

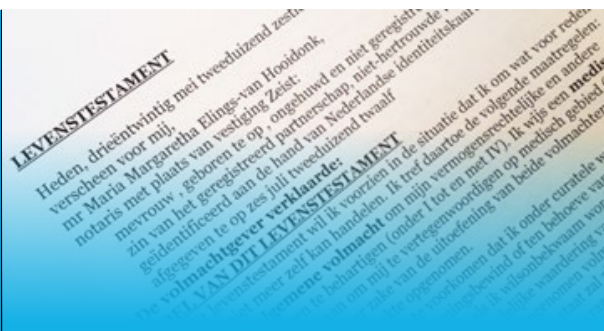

[Bekijk ook onze video-impressie](#)

Regiobijeenkomsten

... ruim vijfhonderd (kandidaat-)notarissen in maart en april de regiobijeenkomsten van de KNB hebben bezocht? Het thema was dit jaar 'fraudepreventie'. Met de regiobijeenkomsten wil het bestuur van de KNB in gesprek gaan met haar leden. Hoe ver ga je bijvoorbeeld met je cliëntenonderzoek en hoe ga je om met je ministerieplicht en wanneer weiger je dienst?

Model levens Testament

... de commissie levens Testament van de KNB het model levens Testament heeft uitgebreid door daarin ervaringen en wensen uit de praktijk te verwerken? De belangrijkste uitbreiding is het toezicht. Dat heeft een prominenter plek gekregen in het model en kent nu meer keuzemogelijkheden.

Nieuwe Wwft

... de nieuwe Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft 2018) 25 juli in werking is getreden? Met de komst van de nieuwe Wwft is voor ieder notarijskantoor de verplichting gaan gelden een eigen risicobeleid op te stellen, afgestemd op de aard en omvang van het kantoor. Een van de gevolgen van de nieuwe Wwft is dat (voorgenomen) contante transacties van 10.000 euro of meer moeten worden gemeld.

Kennismaking minister Sander Dekker

... de KNB in juli kennis heeft gemaakt met Sander Dekker, minister voor Rechtsbescherming? Voorzitter Nick van Buitenen, directeur Hans Kuijpers en juridisch adviseur Madeleine Hillen-Muns spraken met hem over een aantal lopende zaken, zoals het wetsvoorstel Wegnemen notarijskosten bij algehele gemeenschap van goederen en het huwelijksgoederenregister.

[Bekijk ook onze video-impressie](#)

Het Nederlandse notariaat bestond op 1 januari 2018 uit 1.273 notarissen 122 toegevoegd notarissen en 1.906 kandidaat-notarissen. Er waren 772 kantoren, waarvan 467 met één notaris. In heel 2018 zijn 1.687.871 akten gepasseerd. Meer cijfers op [pagina 26](#).

Feiten en cijfers

Aantal akten

2014	2015	2016	2017	2018
1.328.116	1.430.614	1.557.778	1.677.585	1.687.871

Notarissen

Stand op 1 januari

man vrouw totaal

2014	2015	2016	2017	2018	2019
1.051	1.024	992	977	961	938
285	287	293	304	326	326
1.336	1.311	1.285	1.281	1.273	1.264

Kandidaat-notarissen

Stand op 1 januari

man vrouw totaal

2014	2015	2016	2017	2018	2019
614	608	619	618	637	643
1.113	1.142	1.180	1.224	1.269	1.303
1.727	1.750	1.799	1.842	1.906	1.946

Toegevoegd notarissen

Stand op 1 januari

man vrouw totaal

2014	2015	2016	2017	2018	2019
9	14	22	37	37	41
10	23	46	61	85	109
19	37	68	98	122	150

Nederland in totalen

Medewerkers notariaat

Stand op 1 januari

2014	2015	2016	2017	2018	2019
5.932	6.049	6.448	6.937	7.346	7.550

Kantoren*

Stand op 1 januari

2014	2015	2016	2017	2018	2019
787	784	778	783	772	772

Eenmanskantoren**

Stand op 1 januari

2014	2015	2016	2017	2018	2019
444	448	461	462	467	457

* Kantoren in een associatie worden één keer geteld.

** Eenmanskantoren zijn kantoren met één notaris.
Het aantal eenmanskantoren is onderdeel van het totale aantal notariskantoren.

CTR testamentenregister

Aantal ingeschreven testamenten

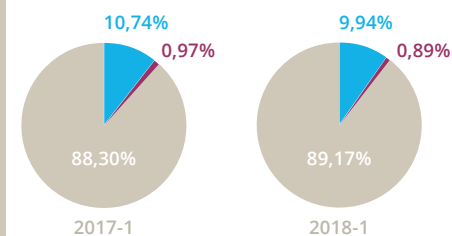
2014	2015	2016	2017	2018
273.911	269.615	282.787	298.656	308.438

CLTR Centraal levenstestamentenregister

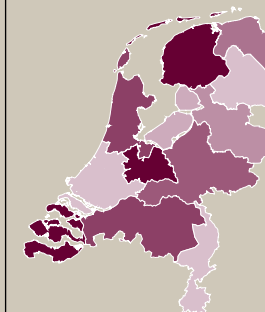
Aantal ingeschreven levenstestamenten

2015	2016	2017	2018
66.971	96.564	112.974	150.287

Verdeling CLTR in aard

- Vermogensrechtelijk / persoonlijk en van medische aard
- Uitsluitend van medische aard
- Uitsluitend vermogensrechtelijk / persoonlijk

Feiten en cijfers 1/2

Noordelijk Nederland

Friesland

Aantal akten per jaar

2017	2018	daling %:	0,14%
64.998	64.909		

Aantal notarissen / kandidaat-notarissen per jaar*

2014	2015	2016	2017	2018	2019
49 53	47 54	48 63	47 70	46 68	46 68

Groningen

Aantal akten per jaar

2017	2018	daling %:	1,85%
53.850	52.870		

Aantal notarissen / kandidaat-notarissen per jaar*

2014	2015	2016	2017	2018	2019
46 53	42 53	42 49	40 49	40 52	40 57

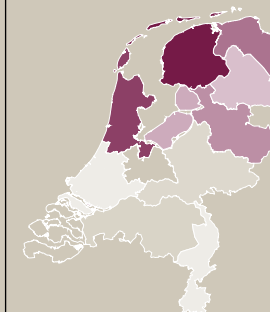
Drenthe

Aantal akten per jaar

2017	2018	daling %:	0,02%
52.352	52.343		

Aantal notarissen / kandidaat-notarissen per jaar*

2014	2015	2016	2017	2018	2019
46 41	46 45	44 49	42 42	40 37	40 42

Noord-Holland

Aantal akten per jaar

2017	2018	stijging %:	0,45%
281.792	283.055		

Aantal notarissen / kandidaat-notarissen per jaar*

2014	2015	2016	2017	2018	2019
280 546	280 553	279 556	277 586	275 615	282 634

Flevoland

Aantal akten per jaar

2017	2018	daling %:	0,70%
38.292	38.026		

Aantal notarissen / kandidaat-notarissen per jaar*

2014	2015	2016	2017	2018	2019
26 23	26 20	25 27	25 25	25 22	25 22

Overijssel

Aantal akten per jaar

2017	2018	stijging %:	0,85%
116.505	117.499		

Aantal notarissen / kandidaat-notarissen per jaar*

2014	2015	2016	2017	2018	2019
92 76	91 75	89 82	88 90	88 84	89 83

* Op 1 januari.
Het cijfer notarissen
is inclusief toegevoegd
notarissen.

Feiten en cijfers 2/2

Zuidelijk Nederland

Zuid-Holland

Aantal akten per jaar

2017	2018	daling %:	2,19%
332.626	325.485		

Aantal notarissen / kandidaat-notarissen per jaar*

2014	2015	2016	2017	2018	2019
250 350	241 345	233 347	231 352	229 367	224 381

Zeeland

Aantal akten per jaar

2017	2018	stijging %:	5,28%
40.027	42.259		

Aantal notarissen / kandidaat-notarissen per jaar*

2014	2015	2016	2017	2018	2019
30 16	30 15	29 18	29 19	29 14	29 11

Utrecht

Aantal akten per jaar

2017	2018	daling %:	0,62%
126.716	125.930		

Aantal notarissen / kandidaat-notarissen per jaar*

2014	2015	2016	2017	2018	2019
95 135	93 151	90 151	88 172	90 154	89 157

Noord-Brabant

Aantal akten per jaar

2017	2018	stijging %:	1,80%
253.585	258.228		

Aantal notarissen / kandidaat-notarissen per jaar*

2014	2015	2016	2017	2018	2019
182 177	178 183	175 191	177 192	176 189	175 186

Gelderland

Aantal akten per jaar

2017	2018	stijging %:	0,34%
204.485	205.173		

Aantal notarissen / kandidaat-notarissen per jaar*

2014	2015	2016	2017	2018	2019
161 197	160 191	154 200	155 189	156 188	149 198

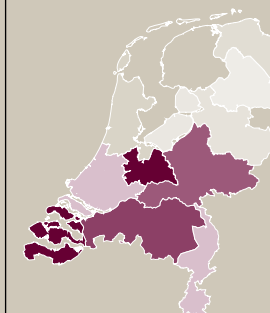
Limburg

Aantal akten per jaar

2017	2018	stijging %:	7,91%
112.438	122.094		

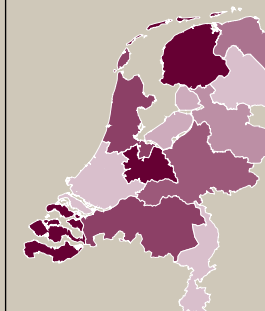
Aantal notarissen / kandidaat-notarissen per jaar*

2014	2015	2016	2017	2018	2019
79 77	77 79	78 81	78 71	79 64	76 61

* Op 1 januari.
Het cijfer notarissen
is inclusief toegevoegd
notarissen.

Rekening van baten en lasten

KNB bureau	gerealiseerd 2018	gerealiseerd 2016-2017	begroting 2018
Baten			
Bijdragen leden	3.746.422	4.579.574	3.634.015
Financiële baten en lasten	14.182-	24.821	13.610
Totaal baten	3.732.239	4.604.394	3.647.625
Lasten			
Personeelskosten	1.210.461	1.574.435	1.327.590
Afschrijvingskosten	135.675	167.133	128.230
Overige bedrijfskosten	2.628.521	2.472.737	2.399.229
Totaal lasten	3.974.657	4.214.305	3.855.049
Resultaat KNB bureau	242.418-	390.089	207.424-
KNB diensten	gerealiseerd 2018	gerealiseerd 2016-2017	begroting 2018
Baten			
Onderwijs en Kandidatenzaken	338.037	911.565	436.890
I&P	5.661.248	7.916.228	5.289.944
Uitgeverij	561.969	735.124	557.242
Rechtsvragen	444.034	549.120	439.440
CTR	1.961.889	2.644.192	1.931.181
Kwaliteitstoetsing	797.797	993.820	795.234
Public relations	505.613	631.911	500.901
CLTR	971.927	921.638	658.813
Onderzoek- en Ontwikkelingsfonds	1.820-	2.322	1.746
Ondersteuningsfonds	2.148-	3.490	2.061
Totaal baten	11.238.545	15.309.409	10.613.452
Lasten			
Directe kosten	8.303.224	8.894.266	7.842.577
Personeelskosten	3.051.941	4.035.105	3.465.936
Afschrijvingskosten	472.487	587.806	390.901
Overige bedrijfskosten	579.411	834.560	669.302
Totaal lasten	12.407.063	14.351.738	12.368.716
Resultaat KNB diensten	1.168.518-	957.672	1.755.264-
Totaal	gerealiseerd 2018	gerealiseerd 2016-2017	begroting 2018
Resultaat KNB bureau	242.418-	390.089	207.424-
Resultaat KNB diensten	1.168.518-	957.672	1.755.264-
Totaal resultaat KNB	1.410.936-	1.347.760	1.962.688-

Over de KNB

De KNB is een publiekrechtelijke beroepsorganisatie met een breed takenpakket. Er is veel aandacht voor kennis, persoonlijke ontwikkeling, communicatie, lobby en ICT. Digitale innovatie staat hoog op de agenda. Alle (kandidaat-)notarissen zijn verplicht lid. De KNB werkt samen met andere organisaties en is aangesloten bij wereldwijde samenwerkingsverbanden. Zo is de beroepsorganisatie geregeld in Brussel te vinden voor werkbezoeken, overleggen en deelnames aan Europese vergaderingen.

Dit is een uitgave van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB), Den Haag

Tekst en redactie	Jessica Hendriks, redacteur KNB-media
Fotografie/beeld	Truus van Gog, Twycer, KNB, Pixabay
Concept en vormgeving	Okapi, Rotterdam

© KNB

Alle rechten voorbehouden. Behoudens de door de Auteurswet gestelde uitzonderingen, mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd (waaronder begrepen het opslaan in een geautomatiseerd gegevensbestand) of openbaar gemaakt, op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever of de KNB. De bij toepassing van art. 16B en 17 Auteurswet wettelijk verschuldigde vergoedingen wegens fotokopieën, dienen te worden voldaan aan de Stichting Reprorecht, Postbus 882, 1180 AW te Amstelveen. Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is besteed, aanvaarden de auteur(s), redacteur(en) en uitgever geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten of onvolkomenheden.